

ВНУКОВА Н. М.,

доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри управління фінансовими послугами
Харківського національного економічного уні-
верситету імені Семена Кузнеця
ORCID 0000-0002-1354-4838

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ВИДІВ КРЕДИТУВАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

У статті розроблено теоретичні положення для визначення перспектив використання спеціальних видів кредитування, зокрема, факторингу, для забезпечення інституційного розвитку сфери інноваційного підприємництва. Визначено переваги факторингу для інноваційного підприємництва, оцінено його потенційні можливості, проаналізовано суб'єктів ринку факторингу для перспектив розвитку підприємництва.

Ключові слова: інноваційне підприємництво, спеціальні види кредитування, факторинг, банк, фінансова компанія.

Постановка проблеми. На ринку фінансових послуг України запроваджуються нові спеціальні види кредитування, зокрема, активно для фінансування агробізнесу. Однією з таких спеціальних послуг є факторинг, який має суттєві переваги для суб'єктів господарювання для забезпечення розвитку підприємництва. В умовах постійної обмеженості коштів для підприємств малого та середнього бізнесу факторинг є оптимальним рішенням фінансування їх збуту. Швидкий розвиток спеціальних видів кредитування спрямований на спрощення доступу до ресурсного забезпечення підприємницької діяльності.

Роль факторингу на світовому ринку фінансових послуг безперервно збільшується. Він є одним з найбільш зростаючих сегментів міжнародних фінансів для супроводження торгівельних взаємовідносин. Більшість постачальників у розвинених країн надають товарний кредит, зокрема, за експортом з використанням факторингу. Закордонна практика свідчить, що факторинг є філософією бізнесу, яка сприяє стабільному фінансовому забезпеченню виробників (підприємців).

Актуальність теми дослідження зумовлена особливостями юридичного регулювання факторингових правовідносин, необхідністю поширення прикладів позитивного досвіду для забезпечення розвитку підприємництва, зокрема, інноваційного, яке меншою мірою приваблює для фінансових компаній.

Мета роботи – розробка теоретичних положень та практичних рекомендацій для визначення перспектив використання спеціальних видів кредитування, зокрема, факторингу, для забезпечення інститу-

ційного розвитку сфери інноваційного підприємництва.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити взаємопов'язані **завдання**: визначити переваги факторингу для інноваційного підприємництва, оцінити потенційні можливості надання факторингу для інноваційного підприємництва, проаналізувати суб'єктів ринку факторингу для перспектив розвитку підприємництва.

Об'єктом даного дослідження є система відносин, що регулює використання спеціальних видів кредитування. Предметом дослідження є аналіз можливості використанні спеціальних видів кредитування (факторингу) для розвитку інноваційного підприємництва.

Аналіз останніх досліджень. Проблемам факторингових операцій присвячено багато наукових та практичних досліджень. Питанням розвитку факторингу та механізму здійснення факторингових операцій присвятили свої праці Лисенков Ю. М. [1], Дмитрієва Ю. В. [2], Кожель Н. О. [3], Фурман І. В. [4] та ін., але не розглядалися перспективи використання факторингу у інноваційному підприємстві.

Виклад основного матеріалу. Факторинг (factor, англ. посередник, агент) – це фінансова послуга або комплекс послуг, що надаються клієнту банком або спеціалізованою фінансовою компанією (фактором) в обмін на уступку дебіторської заборгованості. Багатогранність правового регулювання даної фінансової послуги визначені у матеріалах Круглого столу «Економіко-правові проблеми розвитку та сприяння господарській діяльності в сучасних умовах» [5].

Зростання факторингу протягом останніх 30 років поступово випереджало ріст світової економіки, і перше місце займали країни Західної Європи, а відношення факторингу до ВВП на його ринку в Європі складає в середньому до 8 % [6,7].

Правовою базою визначення факторингу в Україні є Цивільний [8] і Господарський [9] кодекси. За Цивільним Кодексом України [8] договір факторингу – це договір, згідно якого одна сторона (фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (клієнта) за плату, а клієнт відступає або зобов'язується відступити факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (боржника). Згідно з Господарським Кодексом України [9] факторинг – це придбання банком права вимоги в грошовій формі з поставки товарів або надання послуг з прийняттям ризику виконання такої вимоги та прийом платежів, що співпадає із визначенням у банківському законодавстві [10].

У факторингу беруть участь три сторони: фактор (спеціалізована фінансова установа або банк), постачальник товару чи послуги та покупець. Враховуючи взаємодію декількох учасників і різноманітність предмету договору факторингу, пропонується розглянути можливість його використання у інноваційному підприємстві. Між тим і саму фінансову послугу факторингу вважають інноваційною [6].

У табл. 1 подано порівняння факторингових послуг і банківського кредитування для визначення можливостей використання перших для інноваційного підприємства.

Як видно з табл.1, існує певний перелік можливостей і переваг для використання факторингу у інноваційному підприємстві через розширення різновидів угод на поставку товарів та надання послуг, використання додаткових побіжних послуг, що суттєво впливає на економію витрат.

Факторинг дає змогу постачальникові інноваційного продукту (товару чи послуги) мінімізувати ризики, пов'язані із відстроченням оплати його придбання, зменшує необхідність у витратах на адміністрування невеликих інноваційних компаній систем оплати їх дебіторів, дає змогу зосередитися на реалізації інноваційної діяльності, яка дозволить розширяти масштаб цього бізнесу і приносити додаткові доходи фактору.

Відносини між суб'єктами факторингу регулюються письмовим договором, який укладається між фактором і постачальником інноваційного продукту. Останньому особливо вигідна операція факторингу, тому що з урахуванням маркетингових стратегій на реалізацію інноваційного продукту здебільшого передбачаються умови відстрочення платежу. Застосування факторингу поки що є недостатнім з багатьох умов, але кількість фінансових компаній, які одержали

ліцензії Нацкомфінпослуг у 2017 році – 474 [11], свідчить про наявність розвинутого ринку факторингових послуг, отже, переваги цієї фінансової послуги, зокрема, до її застосування у інноваційному підприємстві недооцінено.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика кредиту і факторингу із визначенням переваг для інноваційного підприємства

Кредит	Факторинг	Переваги факторингу для інноваційного підприємства
надається як фінансова послуга		
На визначений термін	На термін фактичної відстрочки поставки товару або надання послуги	Економія фінансових ресурсів за рахунок надання послуги за потребою у конкретний термін
На обумовлену суму	З лімітування операції, але з можливим збільшенням при зростанні обсягів продажів клієнта	Дозволяє оперативно змінювати обсяги фінансування при швидкій зміні впровадження інновацій
Під заставу чи інше забезпечення	Поставка товару чи надання послуги є по суті забезпеченням, тому без додаткового забезпечення	Можливість включення у комплексне банківське обслуговування, а також надання факторинговими компаніями побіжних послуг і без використання додаткового забезпечення
З погашенням у встановлений термін	З відстроченням оплати залежно від угоди з дебітором	Позитивна перспектива збалансування доходів та витрат, зокрема, при ризиковій діяльності
Без надання додаткових послуг	З наданням побіжних послуг	Можливість ширшого використання необхідних побіжних послуг без розширення штату працівників
З оформленням значного переліку документів	При наданні декількох документів	Скорочення термінів на підготовку документів та врахування можливих оперативних змін

Джерело: розроблено автором

Згідно з чинним законодавством України [8,9,10,12,13,14] фінансові послуги з факторингу можуть надаватися не лише банками, а й фінансовими компаніями. Між тим, лідерство за обсягами факторингових операцій належить банкам і пов'язаним з ними фінансовим компаніям. Самостійні фінансові

компанії мають низьку питому вагу на цьому ринку, хоча в більшості країн світу кращі можливості розвитку факторинг має саме у відокремлених фінансових компаніях.

Методом узагальнення проаналізовано переваги та недоліки надання факторингу банками та фінансовими компаніями. Отримані результати представлено у табл. 2.

Таблиця 2

Переваги та недоліки банківського та небанківського факторингу з оцінкою можливості надання для інноваційного підприємництва

Критерій порівняння	Банк		Фінансова (факторингова) компанія	
	Переваги	Недоліки	Переваги	Недоліки
Структура фінансової послуги	Надання необхідного переліку банківських послуг у комплексі з факторингом	Обмеженість надання побіжних послуг для фінансової послуги факторингу	Можливість надання побіжних послуг факторингу, зокрема, правового супроводу	Неможливість надання більшої частини банківських послуг
Доступ до ресурсів	Прямий доступ до ресурсів	Прийняття рішення з виділення коштів приймається лише після ґрунтовної перевірки як клієнта, так і дебітора	Розширення кола можливих клієнтів, зокрема, таких, яким відмовили банки та які потребують супроводу надання фінансової послуги	Обмежений доступ до ресурсів
Рівень ризиків	Ґрунтвна оцінка ризиків	Довгі строки розгляду заяв клієнтів і велика ймовірність виключення частини дебіторів	Фінансування більш ризикових операцій, від яких відмовляється банк, за рахунок правового супроводу	Більш високий рівень ризику портфелю, ніж у банків
Можливість використання для інноваційного підприємництва	Можливість включення у комплексне банківське обслуговування	Обмеженість у наданні послуги для об'єктів нестандартного використання	Більш широкі резерви для обслуговування інновацій за рахунок побіжних послуг	Обмеженість фінансових ресурсів

Джерело: розроблено автором

Як видно з табл.2, як банки, так і факторингові компанії мають переваги для можливого їх використання у інноваційному підприємстві.

Факторинг дозволяє постачальнику інноваційного продукту мінімізувати ризики, формувати ефективну фінансову політику, яка сприятиме подальшому розвитку інноваційного бізнесу. Як видно з табл.1 і табл.2, наявність і доступ до фінансових ресурсів є основною умовою розвитку факторингу, а базовим показником, який характеризує стан надання фінансової послуги, є джерела її фінансування. За даними НБУ [15] переважною основою є власні кошти, для пов'язаних фінансових компаній використовуються здебільшого банківські кредити, незначну частку складають позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів) та інші джерела. Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій є досить нестійкою та істотно коливається, у першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів та банківських кредитів. Варто також відзначити, що у структурі фінансування факторингових операцій

можуть з'явилися кошти, залученні від фізичних осіб.

Для оцінки можливості розширення використання факторингу в інноваційному підприємстві бажано розглянути розподіл його використання по галузях [16]. Якщо до 2014 року переважали у структурі харчова промисловість і сфера послуг, то в останні роки суттєво виріс обсяг надання фінансових послуг факторингу у будівництві та почав використовуватися у сільському господарстві та хімічній промисловості, що свідчить про збільшення попиту на ці послуги, наприклад, у спорідненому харчовій промисловості аграрному бізнесі. За даними АТ «ТАСКОМБАНК» найбільша частка факторингу в цьому банку пов'язана з продажем мобільних телефонів [17]. Враховуючи необхідність для розвитку цих галузей впровадження інновацій, можна розраховувати, що факторинг опосередковано сприятиме прискоренню цього процесу. Позитивною є динаміка як збільшення кількості укладених договорів факторингу, так і їх обсягів.

Але є причина, яка стримує розвиток факторингу, це високі витрати клієнтів з урахуванням того, що крім вартості фінансового забезпечення вартісними є побіжні послуги, отже, для здешевлення обслуговування необхідно суттєве збільшення обсягів та обороту коштів [18]. Стимулюючим фактором може бути регресійна шкала комісійних фактора, пов'язана із зростанням обсягу операцій.

Для факторингового ринку може стати пріоритетним створення потужного фінансового пулу на основі існуючих багаточисельних ліцензованих фінансових компаній [11], який за рахунок об'єднаного потенціалу зміг би взяти на себе вирішальну роль з приводу просування факторингу не тільки на внутрішньому, а також і міжнародному ринку, підтримуючи, зокрема, і збут інноваційних продуктів. Такий захід дозволив би перейти на безрегресний факторинг, що зробило би його більш привабливим у сфері інноваційного підприємництва, тому що у теперішній час спеціалізація фінансових установ спрямована на надання здебільшого факторингу з регресом, що не дає можливості споживачам даних послуг використовувати його як засіб абсолютної оптимізації портфеля дебіторської заборгованості суб'єктів господарювання [6].

Враховуючи, що перелік банків, які найбільш активно надають факторингові послуги, є невеликим: ТАСКОМБАНК, ПУМБ, «Райффайзен Банк Аваль», «UniCredit Bank», «OTP Bank», «Альфа-Банк», «Банк Південний», «Укрексімбанк» та ін., а для деяких банків факторинг надається лише одному клієнту, отже резерви розвитку факторингу для інноваційного підприємництва пов'язані з об'єднанням фінансових компаній, які є більш гнучкими, що важливо для впровадження інновацій, а також мають більше переваг (див. табл. 2).

Розвиток ринку факторингу гальмується через низький рівень довіри інвесторів до фінансових установ (власні кошти у джерел фінансування складають майже 80 %), низький рівень довіри фізичних осіб до банків, високу вартість капіталу, а також високі ризики невиконання боржниками своїх зобов'язань.

Основним користувачем факторингових послуг є середній бізнес, який характеризується найвищою динамікою розвитку, тобто найбільше потребує постійного поповнення оборотних коштів. Отже, бажано виділити стимулюючі переваги факторингу і інших спеціальних видів кредитування [19] і їх посилити для впровадження інновацій.

Для оцінки потенційних можливостей окремої фінансової установи для цього здійснено аналіз

масштабів факторингової діяльності банку в 2016-2017 році. Встановлено, що факторингові послуги для цього банку не є пріоритетними, вони посідають в активах банку незначне місце (1,6 %), а їх рівень у динаміці знижується. Аналогічна тенденція спостерігалась і за іншими показниками: рівень факторингових операцій на 1 грн. капіталу в базисному періоді становило 8,9 коп., а в звітному періоді — 5,2 коп, аналогічно знизився і рівень факторингових операцій на 1 грн. статутного капіталу. Отже, банк став проводити обережнішу політику щодо факторингових операцій, тому що коефіцієнт повернення коштів знизився майже вдвічі. Це свідчить про високий ризик даних операцій, що примусило банк зменшити їх обсяг, але це невигідно банку, тому що доход від факторингу у загальних доходах значно вище питомої частки їх обсягу, що свідчить про порівняно високу рентабельність цих операцій. Даний аналіз свідчить про те, що необхідно посилювати платіжну дисципліну дебіторів за поставлені товари і надані послуги, які вони спожили, для чого банкам потрібен кваліфікований юридичний супровід, який з іншого боку захистив би і права споживачів.

Провідними перевагами факторингу для банку є: посилення ділових відносин із клієнтами через позицію спеціальної конкурентоспроможної послуги кредитування; припустиме збільшення клієнтської бази через потенційну можливість залучення на обслуговування платоспроможних дебіторів; порівняно зі стандартними кредитними операціями зменшення обсягів резервування за спеціальними видами кредитування (факторингом).

У перспективі відбувається збільшення обсягу факторингу, наданого фінансовими компаніями, отже, він є привабливим для бізнесу.

Висновки. Для розвитку інноваційного підприємництва перспективним є використання спеціальних видів кредитування. Встановлено переваги факторингу для інноваційного підприємництва, які полягають у економії фінансових ресурсів за рахунок надання послуги за потребою у конкретний термін, можливості оперативної зміни обсягів фінансування при швидкій зміні впровадження інновацій, позитивній перспективі збалансування доходів та видатків, потенції включення у комплексне банківське обслуговування, ширшому використанні необхідних побіжних послуг без розширення штату працівників. Потенційна можливість надання факторингу для інноваційного підприємництва полягає у значних резервах побіжних послуг для обслуговування інновацій, зокрема, юридичного супроводу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лисенков Ю. М. Валютно-фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Київ: Зовнішня торгівля, 2005. 179 с.

2. Дмитрієва Ю.В. Факторингові операції в Україні: проблеми та перспективи. *Управління розвитком*. 2011. №3 (100). С. 20–22.
3. Кожель Н.О. Ринок факторингових операцій, реалії і перспективи розвитку. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2011. № 2 (11). С. 212–215.
4. Фурман І.В. Процес формування ринку факторингових послуг в Україні: проблематика та шляхи розширення. *Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси*. 2013. № 10(4). С. 348–354.
5. Внукова Н.М. Забезпечення інституційного розвитку сфери підприємництва через спрощення доступу до спеціальних видів кредитування *Матеріали Круглого столу. Економіко-правові проблеми розвитку та сприяння господарській діяльності в сучасних умовах*. 2018. С. 3–7.
6. Сисоєв О.В. Формування інституту факторингу в Україні в умовах глобалізації, дис.канд.наук, класичний приватний ун-т, Запоріжжя, 2017.
7. Інформаційний портал організації Factors Chain International (FCI) . URL: <https://fci.nl/en/home>.
8. Цивільний Кодекс України: Закон від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40, ст. 356.
9. Господарський Кодекс України: Закон від 16.01.2003 № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, 19–20, 21–22. Ст. 144.
10. Про банки і банківську діяльність: Закон від 07.12.2000 № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 5-6. Ст. 30.
11. Публічний звіт про діяльність національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг за 2017 р. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/ZVIT2017/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2_2017.pdf.
12. Про приєднання України до Конвенції УНІДРУА про міжнародний факторинг: Закон України від 11.01.2006 № 3302-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 16. Ст. 139.
13. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 1. Ст. 1.
14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо факторингу: Закон від 09.09.2010 № 2510-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 4. Ст. 20.
15. Офіційний сайт НБУ. URL: www.bank.gov.ua.
16. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг URL: http://nfp.gov.ua/files/DepFinMon/FK_2%20%D0%BA%D0%B2_2016.pdf.
17. Факторинг как источник финансирования бизнеса. URL: <https://trademaster.ua/articles/312621>.
18. Ринок факторингових послуг: реальні можливості чи реальні втрати URL:http://209.85.135.132/search?q=cache:F8AJRwyUYQ8J:www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vntu/2008_17_1/38.
19. Пукала Р., Внукова Н. Проблеми вибору спеціальних видів фінансування інноваційного підприємництва. *Право та інновації: наук.-практ. журнал*. 2018. № 1. С. 7–12.

REFERENCES

1. Lysenkov, Yu. M. (2005). Valiutno-finansovyi mekhanizm zovnishnoekonomichnoi diialnosti Kyiv: Zovnishnia to-rhivlia [in Ukrainian]
2. Dmytriieva, Yu. V. (2011). Faktorynhovi operatsii v Ukraini: problemy ta perspektyvy. *Upravlinnia rozvytkom – Development management*, 3 (100). 20–22 [in Ukrainian]
3. Kozhel, N. O. (2011). Rynok faktorynhovykh operatsii, realii i perspektyvy rozvytku. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy Natsionalnoho banku Ukrainy - Bulletin of the University of Banking of the National Bank of Ukraine*, 2 (11), 212–215 [in Ukrainian].
4. Furman, I. V. (2013). Protses formuvannia rynku faktorynhovykh posluh v Ukraini: problematyka ta shliakhy rozshyrennia. *Ekonomichni nauky. Ser. : Oblik i finansy - Economic sciences. Ser. : Accounting and Finance*, 10(4), 348–354 [in Ukrainian].
5. Vnuкова, N. M. (2018). Zabezpechennia instytutsiinoho rozvytku sfery pidpriemnytstva cherez sproshchennia dostupu do spetsialnykh vydiv kredyтування Materialy Kruhloho stolu. *Ekonomiko-pravovi problemy rozvytku ta spriannia hospodarskii diialnosti v suchasnykh umovakh – Economic and legal problems of development and pro-motion of economic activity in modern conditions* [in Ukrainian].
6. Sysoiev, O. V. (2017). Formuvannia instytutu faktorynhu v Ukraini v umovakh hlobalizatsii. *Candidate's thesis. Klasychnyi pryvatnyi un-t, Zaorizhzhia* [in Ukrainian].

7. Informatsiyni portal orhanizatsii Factors Chain International (FCI). URL: <https://fci.nl/en/home> [in Ukrainian].
8. Tsyvilnyi Kodeks Ukrainy: Zakon vid 16.01.2003 # 435-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 40, st. 356 [in Ukrainian].
9. Hospodarskyi Kodeks Ukrainy: Zakon vid 16.01.2003 # 436-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 18, 19–20, 21–22. St. 144 [in Ukrainian].
10. Pro banky i bankivsku diialnist: Zakon vid 07.12.2000 No 2121-III. (2000). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 5–6. St. 3011 [in Ukrainian].
11. Publichnyi zvit pro diialnist natsionalnoi komisii, shcho zdiisniuie derzhavne rehuliuвання u sferi rynkiv finansovykh posluh za 2017 r. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/ZVIT2017/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2_2017.pdf [in Ukrainian].
12. Pro pryiednannia Ukrainy do Konventsii UNIDRUA pro mizhnarodnyi faktorynh: Zakon Ukrainy vid 11.01.2006 No 3302-IV. (2006). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 16. St. 139 [in Ukrainian].
13. Pro finansovi posluhy ta derzhavne rehuliuвання rynkiv finansovykh posluh: Zakon Ukrainy vid 12.07.2001 No 2664-III. (2002). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 1. St. 1 [in Ukrainian].
14. Pro vnesennia zmin do deiakyykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo faktorynhu: Zakon vid 09.09.2010 No 2510-VI. (2011). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 4. St. 20 [in Ukrainian].
15. Ofitsiyni sait NBU. URL: www.bank.gov.ua [in Ukrainian].
16. Ofitsiyni sait Natsionalnoi komisii, shcho zdiisniuie derzhavne rehuliuвання u sferi rynkiv finansovykh posluh. URL: http://nfp.gov.ua/files/DepFinMon/FK_2%20%D0%BA%D0%B2_2016.pdf [in Ukrainian].
17. Faktorynh kak ystochnyk fynansirovaniya byznesa. URL: <https://trademaster.ua/articles/312621> [in Russian].
18. Rynok faktorynhovykh posluh: realni mozhlyvosti chy realni vtraty. URL: http://209.85.135.132/search?q=cache:F8AJRwyUYQ8J:www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vntu/2008_17_1/38 [in Ukrainian].
19. Pukala, R., Vnukova, N. (2018). Problemy vyboru spetsialnykh vydiv finansuvannia innovatsiinoho pidpriemnytstva. *Pravo ta innovatsii – Law and innovations*, 1, 7–12 [in Ukrainian].

ВНУКОВА Н. Н.

доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой управления финансовыми услугами
Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеця

ПЕРСПЕКТИВИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СПЕЦИАЛЬНЫХ ВИДОВ КРЕДИТОВАНИЯ ДЛЯ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

В статье разработаны теоретические положения для определения перспектив использования специальных видов кредитования, в том числе факторинга, для обеспечения институционального развития сферы инновационного предпринимательства. Установлены преимущества факторинга для инновационного предпринимательства, оценены его потенциальные возможности, проанализированы субъекты рынка факторинга для перспектив развития предпринимательства.

Ключевые слова: инновационное предпринимательство, специальные виды кредитования, факторинг, банк, финансовая компания.

VNUKOVA N. M.

Doctor of Economic Sciences, professor, Head of the Department of Financial Services Management of the
Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics

PERSPECTIVES OF USE OF SPECIAL TYPES OF LOANS FOR THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ENTERPRISE

Problem setting. New special types of lending are introduced on the market of financial services, in particular, factoring, which has significant advantages for business entities to ensure the development of entrepreneurship. The urgency of the study is due to the peculiarities of legal regulation of factoring relationships, the need to disseminate examples of positive experience to ensure the development of innovative entrepreneurship, which is less attractive to financial companies.

Target of research. Development of theoretical positions for determining the prospects of using special types of lending, in particular, factoring, to ensure the institutional development of the field of innovative entrepreneurship.

Analysis of resent researches and publications. Questions of factoring were devoted to their works Lysenkov Yu.M., Dmitrieva Yu.V., Kozhel N.O., Furman I.V. etc.

Article's main body. The comparison of factoring services and bank lending with the definition of advantages for innovative entrepreneurship was identified, the advantages and disadvantages of providing factoring by banks and financial companies with the definition of the possibility of using for innovation entrepreneurship was analyzed, the need to strengthen the legal support of the provision of financial services was installed, to create bullets of financial institutions to enhance the prospects of use factoring in innovation entrepreneurship was proposed.

Conclusions and prospects for the development. For the development of innovative entrepreneurship it is promising to use special types of lending. The advantages of factoring was established, which consist in saving financial resources through the provision of services in need of a specific term, the possibility of a rapid change in funding volume with the rapid change in the introduction of innovations, a positive perspective of balancing income and expenditure, and wider use of the necessary rendition services. Potential opportunity to provide factoring for innovative entrepreneurship consist in large reserves for innovation services.

Keywords: innovative entrepreneurship, special types of lending, factoring, bank, finance company.